

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-252/1809

Ankara

1714 /2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 22/2/2001 tarihinde kararlaştırılan "Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____:

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Plan ve Bütçe
Emis Kom.	Milli Savunma
Yarış	26.4.2001- 1/854
K. D. Bşk.	K. D. Bşk. 1/854

GENEL GEREKÇE

Türk Silâhlı Kuvvetlerinin modern ve daha profesyonel bir yapıya kavuşturulması çalışmaları kapsamında, oluşan şartlar ve gelişen ihtiyaçlar doğrultusunda personel rejiminde de gerekli değişikliklerin yapılması zorunlu hale gelmektedir.

Fakülte veya yüksek okulu bitirenlerden muvazzaf subaylığa geçme ile ilgili esaslar, 926 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilmiştir. Buna göre; askerlik hizmetine başlamamış olanlar ile askerlik yükümlülüğünü yedek subay statüsünde yerine getirmiş olanlar kaynak olarak belirlenmiştir. Fakülte ve yüksek okul mezunlarından ihtiyaç fazlası olanlar, 1984 yılından itibaren, inisiyatifleri dışında 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu hükümleri çerçevesinde askerliğini kısa dönem erbaş ve er olarak yerine getirmeleri nedeni ile muvazzaf subaylığa geçebilmeleri mümkün olmadığından, bu imkânın askerliğini erbaş veya er statüsünde yerine getiren fakülte ve yüksek okul mezunlarına da tanınmasının uygun olacağı bu şekilde kaynağın çoğaltılarak, kişilerin mağduriyetlerinin önlenebileceği değerlendirilmiştir.

Silâhlı Kuvvetler personelinin kişisel, ahlakî ve meslekî nitelikleri yönünden temayüz etmiş, hizmetin daha iyi yürütülmesine katkı sağlayan, görevini üstün hizmet anlayışı ile yürüten emsallerine nazaran daha kısa sürede üst rütbelere ve görevlere yükselmesi uygun görülen personeli daha objektif kriterlere göre tespit etmek ve bu personeli emsallerine nazaran üst konuma getirmek, personelin moral ve motivasyonunu artırmak, büyük önem arz etmektedir.

Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki hizmetin daha kaliteli olarak icra edilmesi ve başarıyı teşvik maksadına yönelik olarak, personele üstün başarı nedeniyle ve lisansüstü öğrenim nedeniyle kıdem verilmesi, başarılı ve nitelikleri uygun olan astsubayların subaylığa geçirilmesine ilişkin maddelerine değişiklik ve ilâveler yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu çerçevede emsalleri arasında temayüz etmiş astsubayların subaylığa nasbedilmesine aranan sicil notu şartı % 85'den % 90'a yükseltilerek, daha başarılı ve uygun nitelikli personelin seçilebilmesine imkân tanınmaktadır.

Diğer taraftan eşleri farklı kuvvetlerde çalışan subay ve astsubayların aynı garnizona atandırılarak aile bütünlüklerinin sağlanabilmesine yönelik olarak, kuvvet değişikliğine tâbi tutulabilmelerine imkân sağlanmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 84 ve 98 inci maddeleri gereğince tecil edilmiş, tedbire veya paraya çevrilmiş, affa uğraşmış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı nitelikteki suçları işleyenler Devlet memuriyetinden çıkarılmaktadır. Bu suçları işleyen subay, astsubay, uzman erbaşlar ve uzman jandarmalar ise 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 30 uncu maddesinde sayılan haller dışında görevlerine devam edebildiklerinden, kanunlar arasındaki bu farklılığın giderilmesi gerekmektedir.

Bu mülahazalar yanında Tasarı ile; Birleşmiş Milletler Teşkilâtı dışındaki uluslar arası kuruluşlara atanan subay ve astsubayların özlük hakları, Türk Silâhlı Kuvvetleri kadroları dışında görevlendirilecek subay ve astsubayların görevlendirilmelerine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi, astsubayların yaş hadleri bakımından ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi ile astsubaylıktan subay nasbedilenlerin intibaklarında karşılaşılan sorunların çözümlenmesine yönelik değişikliklerin gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Fakülte veya yüksek okulu bitirenlerden muvazzaf subay olma, sözleşmeli ve yedek subaylıktan muvazzaf subaylığa geçme ile ilgili esaslar, Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesinde belirlenmiştir. Buna göre; muvazzaf askerlik hizmetine başlamamış olanlar ile askerlik yükümlülüğünü yedek subay statüsünde yerine getirmiş olanlar kaynak olarak belirlenmiştir. Maddenin birinci fıkrasında yükümlülüklerini erbaş veya er olarak yerine getirenlerin muvazzaf subaylığa geçirilmeyeceklerine dair bir hüküm yok ise de, ikinci fıkrada sadece yedek subay olarak askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlerin belirtilmiş olması, yedek subay kaynağından kısa dönem erbaş veya er uygulamasına geçilmiş olması nedeniyle hukuki sorunlara neden olmaktadır.

Yedek subay yetiştirilmesi ile ilgili hususlar ise, 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununda düzenlenmiş olup, askerliğine yedek subay adayı olarak karar aldırılmış bir yükümlünün sınıflandırılması, yedek subay, erbaş veya er statüsüne ayrılması, Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı göz önüne alınarak, adayın inisiyatifi dışında bilgisayar ortamında gerçekleştirilmekte, bunların yaklaşık olarak % 55'i kendi inisiyatifleri dışında idare tarafından erbaş veya er olarak yükümlülüğe tabi tutulmaktadır. Bu durum, kaynak miktarını azaltmakta ve kişilerin hak kaybına neden olmaktadır.

Madde ile, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin harp okulları dışındaki subay kaynağını artırmak ve olabilecek mağduriyetleri önlemek amacıyla, en az 4 yıl süreli fakülte veya yüksek okul mezunu olup da yedek subay olmayı engelleyen hali bulunmayanların askerlik hizmeti sırasında veya terhislerinden sonra muvazzaf subay olabilmelerine imkân tanınmakta ve Silâhlı Kuvvetlerin hizmet ihtiyaçları doğrultusunda dış kaynaktan muvazzaf subaylığa geçiş yaş sınırları yeniden düzenlenmektedir.

Diğer taraftan astsubaylıktan muvazzaf subaylığa nasbedilecek personelin sahip olması gereken nitelik ve şartların, kamu personelinin özlük haklarının kanunla düzenlenmesi gereğine ilişkin Anayasa hükmü uyarınca ayrıntılı şekilde belirlenmektedir.

Madde 2- Bayan subayların Türk Silâhlı Kuvvetlerinde istihdamının artması nedeniyle, subay ve astsubaylarla evlenen bayan subay sayısında da artışlar olmuştur. Ancak, eşleri değişik kuvvetlere mensup subay ve astsubayların, kuvvet özelliklerinin ve hizmet ihtiyacının farklı olması nedeniyle, bazı durumlarda aynı garnizona atanması mümkün olamamakta ve aile bütünlükleri sağlanamamaktadır.

Madde ile, personelin hizmet verimini artırmak, aile bütünlüklerini ve moral motivasyonunu sağlamak amacıyla, sınıflandırma yönetmeliğinde belirtilecek esas, usul ve şartlara göre, kuvvet değişikliğine tâbi tutulabilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 3- Madde ile, değişiklik öngörülen hükümde yer alan "yedek subay okulu ve yedek subaylık hizmetinde geçen süre" ibaresi "askerlik hizmetinde geçen süre" olarak değiştirilerek askerlik hizmeti sırasında veya askerlik hizmetini müteakip sonra muvazzaf subaylığa geçirilenlerin nasıplarının düzeltilebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 4- Madde ile, lisansüstü öğrenim yapmış olan personele kıdem verilebilmesi için, Silâhlı Kuvvetlerin özelliği ve hizmet ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenen ve personelde bulunması gereken şartlar ile nitelikler tereddütlere yol açmayacak şekilde belirlenmekte ve iki yıl süreli Komutanlık ve Karargah Subaylığı Kursuna seçilen ve bu kursu başarı ile bitiren subaylara, maddede belirlenmiş olan azami dört yıllık kıdemin içerisinde kalmak şartıyla bir yıl kıdem verilebilmesi öngörülmektedir.

Madde 5- Madde ile, askerlik hizmetini tamamladıktan sonra muvazzaf subaylığa geçirilenlerin değişik kaynaklı muvazzaf subaylar arasındaki kıdem sırası belirlenmektedir.

Madde 6- Subayların üstün başarı terfilerine ilişkin esaslar, Silâhlı Kuvvetlerin özellikleri ve hizmet ihtiyaçları dikkate alınarak yeniden belirlenmekte ve son rütbeye ilişkin sicil notu ortalaması % 90'dan % 95'e çıkarılarak, daha nitelikli personelin üstün başarı nedeniyle terfiine imkân tanınmaktadır.

Madde 7- Türk Silâhlı Kuvvetleri mensupları, 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 30 uncu maddesi çerçevesinde Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, yüz kızartıcı ve şeref ve haysiyet kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale alım ve satımlara fesat karıştırma suçlarından hapis cezası ile cezalandırılmaları durumunda, haklarında Silâhlı Kuvvetlerden çıkarma cezası da uygulanmakta, ancak, bu cezaların ertelenmesi, tedbire veya para cezasına çevrilmesi veya affa uğraması halinde, mevcut hükümlere göre Silâhlı Kuvvetlerdeki görevine devam etmektedirler.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 ve 98 inci maddeleri ise, tecil edilmiş, tedbire veya para cezasına çevrilmiş, affa uğramış olsa bile, Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, zimmet, ihtilâs, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlardan ya da istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığı vurma suçlarından mahkum olanların memurluktan çıkarılacağını âmir bulunmaktadır.

Madde ile, Kanunun 50 nci maddesine eklenen hüküm çerçevesinde belirtilen suçlardan ceza alıp da cezaları ertelenen, tedbire veya para cezasına çevrilen veya affa uğrayan subayların, Devlet memurlarındaki uygulamaya paralel olarak Silâhlı Kuvvetlerden çıkarılabilmeleri öngörülmektedir.

Madde 8- Askerlik hizmetini tamamladıktan sonra muvazzaf subaylığa geçirilenlerin nasıp düzeltilmesine olanak sağlamak amacıyla, maddede yer alan "yedek subaylıktan" ibaresi "askerlik hizmetinde" şeklinde değiştirilmekte ve fakülte veya yüksek okul mezunu astsubayların subaylığa nasıplarının, kararname onay tarihinden geçerli olarak yapılabilmesini temin için maddedeki "veya astsubaylıktan" ibaresi metinden çıkarılmaktadır.

Madde 9- Madde ile, fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarını bitirdikten sonra muvazzaf astsubay olmak için başvuranlardan astsubay nasbedilenlerin, hazırlık sınıfı ve sınıfta kalmaları hariç, gördükleri yükseköğretim sürelerinin tamamının rütbe bekleme sürelerinden düşülmesine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile, astsubayların üstün başarı nedeni ile terfi esasları subaylarda yapılan düzenlemeye paralel olarak ve Silahlı Kuvvetlerin hizmet özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak yeniden belirlenmekte ve üstün başarı nedeni ile terfi edecek astsubayların son rütbeye ait sicil notu ortalamaları, daha nitelikli personele imkân tanımak amacıyla % 90 dan % 95'e yükseltilmektedir.

Madde 11- 926 sayılı Kanunun 107 nci maddesinde astsubayların yedeklik çağlarının sonu, rütbelerine bakılmaksızın 55 yaşını doldurdukları tarih olarak belirlenmiş olmasına karşılık, 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinde astsubayların yaş hadleri başçavuşlar için 55 yaş olarak belirlenmiş ve Kanunda gösterilen yaşlardan 5 yıl daha yaşlı olanların orduya alınabileceği öngörülmüştür.

Madde ile, Silâhlı Kuvvetlerin seferdeki hizmet ihtiyaçları da göz önüne alınarak, astsubayların yaş hadleri, Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde belirlenen yaş hadlerine tâbi olacak şekilde düzenlenmekte ve böylece her iki kanun hükümleri arasındaki çelişki ortadan kaldırılarak uygulamadaki tereddütlerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, emsalleri arasında temayüz etmiş astsubayların teğmenliğe nasbedilmesinde aranan sicil notu şartı, daha üstün nitelikli personelin bu imkândan yararlandırılabilmesi için % 85'den % 90'a çıkarılarak, benzer işlemlerde sicil notu şartları bakımından paralellik sağlanması amaçlanmakta, ayrıca üstün başarı nedeni ile bir üst rütbeye terfi ettirilecek astsubayların terfi esasları, subaylara paralel olarak herhangi bir tereddüde yer vermeyecek şekilde ayrıntılı olarak yeniden düzenlenmektedir.

Madde 13- 657 sayılı Kanuna tâbi memurlardan fakülte ve yüksek okulların birinci ve ikinci sınıflarını başarı ile tamamlayarak intibakları yapılanların, daha sonra lisans öğrenimini tamamlamaları halinde intibakları tekrar yapılabilmekte ve bu uygulama çerçevesinde dört yıllık fakülteye kayıt olan memurlar iki yıllık ön lisans diplomasını aldıktan sonra bir kademe, lisans diploması aldıklarında ise iki kademe alabilmektedirler.

926 sayılı Kanunun 110 uncu ve 137 nci maddelerine göre ise, astsubaydan subay nasbedilenler ile astsubaylardan fakülte ve yüksek okul bitirenlerin intibakları ancak bir kez yapılabilir.

Madde ile, Anayasa Mahkemesinin 6/9/1995 tarihli ve K:1995/40, E:1995/47 sayılı Kararı çerçevesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesi hükümlerine paralel olarak, astsubaydan subay nasbedildikten sonra 2 veya 3 yıl süreli yükseköğrenimi tamamlayarak intibakları yapılmış olanların, daha sonra lisans öğrenimlerini tamamlamaları halinde, intibak işlemlerinin bir defaya mahsus olmak üzere tekrar yapılabilmesine imkân sağlanarak, fakülte ve yüksek okul bitiren personelin intibaklarında askerî ve sivil personel arasındaki farklılığın kaldırılması suretiyle, astsubaylıktan subay olanlar ile astsubaylardan fakülte veya yüksek okul bitirenlerin aleyhine oluşan eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 14- 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda, 499 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan düzenlemeler çerçevesinde, terfilerin kadro esasına göre yapılması sağlanmış ve bu kapsamda, gerçek hizmet ihtiyacı ve kadro görev yerine en uygun nitelikte personelin istihdam edilebilmesine imkân tanınmıştır. Kurmay subay kadroları ile yurt dışı kadroları ise farklı sınıflardan olabildiğinden, öngörülen değişiklik ile belirtilen kadrolar için kadroda yazılı sınıf yerine, personelin kurmaylık ve özel niteliğine ilişkin kodun atamaya esas alınabilmesi sağlanmaktadır.

Madde 15- Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup muvazzaf subay ve astsubaylar, 926 sayılı Kanunun 124 üncü maddesi gereğince Silâhlı Kuvvetler içindeki hizmetlerden başka bir göreve verilememekte; ancak, zorunlu durumlarda Bakanlar Kurulu kararı ile Silâhlı Kuvvetler dışındaki Devlet hizmetlerinde görevlendirilebilmektedirler.

Subay ve astsubayların atanma ve yer değiştirmeleri; meslek programları, meslek içi eğitim esasları ve kadro ihtiyacı, kıt'a hizmeti zorunluluğu, terfi durumu, sınıf ve ihtisasları, kendisinin, eşinin ve çocuklarının hayati önemi haiz sağlık durumları, idari, asayiş ve zaruri sebepler ve istekli bulunduğu yerler dikkate alınarak yapılmaktadır.

Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınmadan yapılan bazı görevlendirmelerin, atama planlamalarını olumsuz yönde etkilediği, atama dönemi dışında yapılan görevlendirmelerin Silâhlı Kuvvetlerdeki hizmeti aksattığı, kıt'a hizmeti, ihtisas eğitimi gibi görevlerin tamamlanamaması nedeniyle personelin terfiinde sorunlarla karşılaşıldığı, sicil üstlerinin belirlenmesinde ve sicil işlemlerinde sorunlara neden olduğu, Silâhlı Kuvvetlerden uzun süre uzak kalınmasının meslekî gelişim ve yetiştirme paternini olumsuz şekilde etkilediği müşahade edilmiştir.

Yeniden düzenlenen madde ile, yukarıda belirtilen sakıncaların giderilmesi, personelin mağduriyetinin önlenmesi, görevin özelliğine göre daha uygun nitelikli personelin Genelkurmay Başkanlığınca belirlenmesi, bu tür görevlendirmeler ile görev süresinin uzatılması veya kısaltılmasında Genelkurmay Başkanlığının görüşünün alınması, görev süresi uzatılmayan personelin

yeni bir Bakanlar Kurulu kararına gerek kalmaksızın Silâhlı Kuvvetlerdeki görevine iade edilmesi öngörülmekte ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ibaresi madde metnine ilâve edilmektedir.

Madde 16- 657 sayılı Kanuna tâbi memurlardan fakülte ve yüksek okulların birinci ve ikinci sınıfların başarı ile tamamlayarak intibakları yapılanların, daha sonra lisans öğrenimini tamamlamaları halinde intibakları tekrar yapılabilmekte ve bu uygulama çerçevesinde dört yıllık fakülteye kayıt olan memurlar, iki yıllık ön lisans diplomasını aldıktan sonra bir kademe, lisans diploması aldıklarında ise iki kademe alabilmektedirler.

926 sayılı Kanunun 110 uncu ve 137 nci maddelerine göre ise astsubaydan subay nasbedilenler ile astsubaylardan fakülte ve yüksek okul bitirenlerin intibakları ancak bir kez yapılabilmektedir.

Madde ile, Anayasa Mahkemesinin 6/9/1995 tarihli ve K:1995/40, E:1995/47 sayılı kararı çerçevesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesi hükümlerine paralel olarak, astsubaydan subay nasbedildikten sonra 2 veya 3 yıl süreli yükseköğrenimi tamamlayarak intibakları yapılmış olanların, daha sonra lisans öğrenimlerini tamamlamaları halinde intibak işlemlerinin bir defaya mahsus olmak üzere tekrar yapılabilmesine imkân sağlanarak, fakülte ve yüksek okul bitiren personelin intibaklarında askerî ve sivil personel arasındaki uygulama birliğinin temin edilmesi ve astsubaydan subay olanlar ile astsubaylardan fakülte bitirenlerin aleyhine oluşan eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 17- Soğuk savaş sonrası dönemde Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâtı (AGİT), çatışmaların önlenmesi ve kriz yönetiminden sorumlu bölgesel kurum niteliğini kazanmıştır.

AGİT tarafından çatışma bölgelerine vakit geçirilmeksizin sevk edilmek üzere eğitilmiş polis gücünü de kapsayacak şekilde kriz yönetimi ve çatışma sonrası rehabilitasyon alanlarında görev yapmak üzere "Âcil Uzman Yardım ve İşbirliği Timleri" (REACT-Rapid Expert Assistance and Cooperation Teams) kurulmasına karar verilmiş olup, önümüzdeki dönemde güvenlik boyutu da olan Avrupa Birliği ve diğer uluslararası teşkilâtların benzeri personel taleplerinin gündeme gelebileceği değerlendirilmektedir.

Madde ile, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı dışında AGİT ve benzeri diğer uluslararası teşkilâtlar tarafından talep edilecek Türk Silâhlı Kuvvetleri personelinin de yurt dışında maaşlı izinli olarak görevlendirilebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 18- 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü ve 110 uncu maddeleri kapsamında astsubaylıktan subay olanlar, nasbedildikleri teğmen rütbesinin aylığından fazla olarak daha önce emsal oldukları astsubayların derece ve kademelerine göre, ek VIII sayılı Cetvele göre aylık almakta ve bunların yükselecekleri subaylık rütbe ve rütbe kıdemliliğindeki aylık derece ve kademeleri, emsalleri astsubayların aylık derece ve kademelerine eşit hale geldiğinde emsali subaylar hakkındaki derece ve kademelerine tâbi tutulmaktadırlar.

Kanunun 109 uncu maddesi gereğince, astsubay başçavuş rütbesinde teğmen nasbedilenlerden görevde bulunan subayların, ek VII sayılı Cetvele intibakları sağlanmış ve bu şekilde kendi emsalleri olan astsubaylar ile aynı derece ve kademededen veya bir üst kademededen aylık almaları temin edilmiş ve böylece, görevde bulunan astsubaylardan subay olarak nasbedilen personele, birinci dereceye intibak edebilme imkânı tanınmıştır. Ancak bu imkândan, aynı statüde bulunan ve 499 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği 2 Eylül 1993 tarihinden önce emekli olan subaylar mahrum bırakılmışlardır.

Kanunun ek 25 inci maddesi kapsamında ek VIII sayılı Cetvele göre ikinci derecenin üçüncü kademesinden aylık alan astsubaylara da maddede öngörülen şartları taşımaları halinde birinci derecenin birinci kademesine yükselebilmek imkânı tanınmıştır. Bu düzenleme; 109 uncu maddeye göre teğmen rütbesine nasbedilen ve ek VII sayılı Cetvel kapsamında ikinci derecenin ikinci kademesinde bulunan ve 30 Ağustos 1992 tarihinde emekli olan bir subaya kıyasla, bu subayla aynı duhule ve hizmet süresine sahip olan bir astsubaya, ek VIII sayılı Cetvelin birinci derecenin birinci kademesinden emekli olma hakkını kazandırmaktadır.

Kanuna 1998 yılında eklenen ek geçici 73 üncü madde ile de; astsubaylardan 31 Aralık 1984 ila 3 Temmuz 1992 tarihleri arasında emekli olanlara, ek 25 inci maddede öngörülen şartları taşımaları kaydıyla, aylık almakta oldukları göstergeden az olmamak üzere, birinci derecenin göstergesine yükselme imkânı tanınmıştır.

Bu düzenlemelerle, görevdeki astsubaylarla emeklilerinin intibak sorunları çözülmüş; ancak, 2 Eylül 1993 tarihinden önce astsubaydan subay nasbedilenler ile emeklilerinin, emsali astsubaylardan daha az emekli maaşı almalarına yol açılmıştır., Madde ile, 2 Eylül 1993 tarihinden önce emekli olan astsubaylardan subay olanların mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 19- Madde ile, askerlik hizmetini tamamladıktan sonra muvazzaf subaylığa geçirilenlerin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirmesi amacıyla maddedeki “yedek subaylık hizmetini” ibaresi “askerlik hizmetine tâbi tutulan” olarak değiştirilmektedir.

Madde 20- Madde ile, fakülte ve yüksek okullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subaylığa geçirilenler de olduğu gibi, askerlik hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin de normal süreyi aşan öğrenim sürelerinin, fiilî hizmet müddetinden sayılmaması hüküm altına alınmaktadır.

Madde 21- Madde ile, malûl olan personelden başka vazife ve sınıflara nakledilenlerin, mecburî hizmet yükümlülüğünü tamamlamadan Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılmasına mâni olunarak, personel zafiyetine yol açılmaması sağlanmakta, ancak, bunların nakledildikleri başka vazife ve sınıflarda vazifelerini yapmaya mâni durumlarının raporla belgelenmesi halinde süreye bağlı olmaksızın ayrılma hakları saklı tutulmaktadır.

Madde 22- Yürürlük maddesidir.

Madde 23- Yürütme maddesidir.

**TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNU İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EMEKLİ SANDIĞI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

Madde 1- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“II- Fakülte veya yüksek okul mezunlarının muvazzaf subay nasbedilmesi

Madde 14- En az 4 yıl süreli fakülte veya yüksek okulları bitiren kadın veya erkeklerden muvazzaf subay olmak için başvuranlar; düzeltilmemiş nüfus kaydına göre 27 yaşından, lisansüstü öğrenimi tamamlamış olanlar ise 32 yaşından büyük olmamak, yedek subay olma koşullarını taşımak ve diğer nitelikleri de haiz bulunmak şartıyla Genelkurmay Başkanlığınca gösterilecek lüzuma göre Türk Silâhlı Kuvvetlerinin harp okullarında yetiştiremediği veya yeterince yetiştiremediği sınıflarda muvazzaf subaylığa nasbedilebilirler.

En az 4 yıl süreli fakülte veya yüksek okulları bitirip Silâhlı Kuvvetlerde askerlik hizmetine başladıklarında düzeltilmemiş nüfus kaydına göre 27 yaşından, lisansüstü öğrenimini tamamlamış olanlarda ise 32 yaşından büyük olmayanlardan muvazzaf subaylığa geçmek isteyenler, birinci fıkrada yazılı şartlar dahilinde muvazzaf subaylığa nasbedilebilirler. Bunlardan terhislerini müteakip başvuranlar ile askerlik hizmeti esnasında veya terhislerini müteakip en az 4 yıl süreli fakülte veya yüksek okulları bitirip başvuranlar da birinci fıkra hükümlerine göre muvazzaf subaylığa nasbedilebilirler.

En az 4 yıl süreli fakülte veya yüksek okulları bitirerek muvazzaf subay olmak için başvuran astsubaylar, 27 yaşından; lisansüstü öğrenimini tamamlamış olanlar ise 32 yaşından büyük olmamak; en az 3 yıl astsubay olarak görev yapmış olmak; astsubaylığa nasip tarihinden itibaren subaylığa müracaat tarihine kadar almış olduğu sicil notlarının ortalaması sicil tam notunun % 90 ve daha yukarısı olmak; askerî disiplin, tutum ve davranışları, görevindeki başarısı, mesleki bilgi ve yetenekleri, genel kültürü ile ahlakî ve şahsî nitelikleri bakımından subaylığa lâyık bulunduğu nitelik belgesi ile onanmış olmak; 109 uncu maddede gösterilen astsubaylıktan subay olmaya engel bir durumu bulunmamak; yapılacak seçme sınavlarında başarılı olmak ve yönetmelikte belirtilecek diğer nitelikleri de haiz bulunmak şartıyla, kuvvet komutanlarının, Jandarma Genel Komutanının veya Sahil Güvenlik Komutanının teklifi üzerine kendi sınıflarında veya askerî hakim sınıfı hariç öğrenimlerinin ilgilendirdiği ihtiyaç duyulan sınıflarda teğmen rütbesiyle muvazzaf subaylığa nasbedilebilirler. Bunlardan nasbedildikleri teğmen rütbesinin aylığından fazla derece ve kademe aylığı alanlar daha önce emsal oldukları astsubayların derece, kademe ve yükselecekleri yeni derece ve kademe aylıklarına göre aylık almaya devam ederler. Ancak, yükselecekleri subaylık rütbe ve rütbe kıdemliliğindeki aylık derece ve kademeleri, emsali astsubayların aylık derece ve kademelerine eşit hale gelince, emsali subaylar hakkındaki aylık derece ve kademelerine tâbi tutulurlar.

Üçüncü fıkrada belirtilenler hariç olmak üzere, bu madde hükümlerine göre subay nasbedilenler, 15 inci maddede öngörülen askerî eğitimi müteakip atandıkları görevlerde 1 yıllık deneme (adaylık) süresine tabi tutulurlar. Bunlardan askerî eğitimde başarı gösteremeyenler ve eğitimi başarı ile bitirdikten sonra atandıkları görevde 1 yıllık deneme süresi sonunda Silahlı Kuvvetlere uyum sağlayamayan veya subaylığa engel hali görülenler ile deneme süresinin bitimine kadar kendi istekleri ile ayrılmak isteyenlerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilir ve aldıkları aylıklar dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar kanunî faizleriyle birlikte kendilerinden tahsil olunur.

357 sayılı Askerî Hakimler Kanunu hükümleri ile sözleşmeli subay istihdamına ilişkin hükümler saklıdır.”

Madde 2- 926 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine aşağıdaki (h) bendi eklenmiştir.

“h) Eşleri farklı kuvvetlere mensup subayların kuvvetleri, aile bütünlüklerinin korunabilmesi amacıyla, sınıflandırma yönetmeliğinde gösterilecek esas, usul ve şartlara göre; ilgili kuvvet komutanlıklarının, Jandarma Genel Komutanlığının veya Sahil Güvenlik Komutanlığının da görüşleri alındıktan sonra, Genelkurmay Başkanlığınca değiştirilebilir.”

Madde 3- 926 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Askerlik hizmeti esnasında veya terhisini müteakip muvazzaf subaylığa geçirilmesi uygun görülenler, subaylığa nasıp kararnamesinin onayı tarihinden geçerli olarak muvazzaf subay nasbedilirler. Bunların askerlik hizmetinde geçen süreleri nasıp tarihine eklenerek bekleme süresinden sayılır ve üst rütbeye terfileri, bu şekilde bulunan nasıplarına ve (d) bendi ile 31, 32 ve 64 üncü maddelere göre yürütülür. Nasıp düzeltilmesinden dolayı maaş, maaş farkı ödenmez ve diğer özlük hakları verilmez. Bunlardan lisansüstü öğrenimini tıpta uzmanlık, diğer mesleklerde doktora öğrenimi olarak tamamlamış bulunanlar ile doçent unvanını almış olanlar hakkında (d) bendindeki hükümler uygulanır.”

Madde 4- 926 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Kuvvet Harp Akademileri öğrenimini tamamlayıp kurmaylığı onaylanan subaylara iki yıl, bunlardan Silahlı Kuvvetler Akademisinden mezun olanlara ayrıca bir yıl olmak üzere toplam üç yıl;

Harp Akademileri Komutanlığınca düzenlenen ve iki yarı yıllık programı içeren Komutanlık ve Karargah Subaylığı öğrenimini bitiren subaylara bir yıl;

Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı insangücü temin ve yetiştirme planlarında belirtilecek ihtiyaç duyulan dallarda yüksek lisans (bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, master) öğrenimi yapanlara bir yıl, bunlardan doktora yapanlara bir yıl, doğrudan doktora yapanlara iki yıl, doçent olanlara ayrıca bir yıl olmak üzere toplam üç yıl;

Tıpta uzmanlık belgesi alanlara, dış tabipliğinde, veterinerlikte, eczacılıkta uzman belgesi alanlara veya doktora yapanlara iki yıl, bunlardan doçent olanlara ayrıca bir yıl olmak üzere toplam üç yıl;

Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının insan gücü temin ve yetiştirme planlarında belirtilecek ihtiyaç duyulan dallarda, general ve amiraller hariç olmak üzere, daha önce lisansüstü öğrenim yaptığı daldan farklı bir dalda ilave bir lisansüstü öğrenim yapan subaylara en fazla bir yıl daha;

kıdem verilir.

35 inci maddenin (d) bendi hükümlerine göre muvazzaf subaylığa nasbedilenler hariç olmak üzere, Silahlı Kuvvetlere muvazzaf subay olarak katılmadan önce branşları ile ilgili yukarıda belirtilen öğrenimlerini kendi nam ve hesaplarına yapmış veya subay nasbedildikten sonra bitirmiş olanlar, lisansüstü öğrenimi tamamladığı için sınıfları değiştirilen subaylar ile lisansüstü öğrenim kaynağına göre subaylığa nasbedilen astsubaylar hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

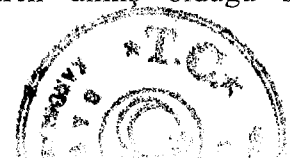
Bu şekilde kıdem alanların nasıpları düzeltilir.

Bu madde hükümlerine göre verilen kıdemlerin toplamı hiçbir şekilde dört yılı aşamaz.

Yukarıda yazılı nitelikleri haiz olanlara lisansüstü öğrenim kıdemi verilebilmesi için;

1. Lisansüstü öğrenimini, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının insan gücü temin ve yetiştirme plânlarına göre belirtilecek ihtiyaç duyulan dallarda yapmış olması,

2. Müracaat tarihinde subaylığa nasıp tarihinden itibaren almış olduğu sicil notları ortalamasının, sicil tam notunun % 90 ve daha üstünde olması,

3. Lisansüstü öğrenimini kendi nam ve hesabına yapanlar için, askerî disiplin, tutum ve davranışları, görevindeki başarısı, meslekî bilgi ve yetenekleri, genel kültürü, ahlakî ve şahsî nitelikleri bakımından kıdem almaya lâyık bulunduğu Subay Sicil Yönetmeliğinde yer verilen "Lisansüstü Öğrenim Kıdemi Nitelik Belgesi"nin müspet olarak düzenlenmiş olması,

4. Özel kanunlara tâbi olanların, yukarıdaki şartlara ilâve olarak bu sıfatlarını kazanmada, kendi kanun ve yönetmeliklerinde belirtilen usul ve esasları yerine getirmiş olması,

5. Cezaları ertelenmiş, para cezasına çevrilmiş, genel veya özel af kanunları kapsamına girmiş, hükümlülüklerine ilişkin kayıtları adlî sicilden çıkarılmış olsalar bile;

aa) Devletin şahsîyetine karşı işlenen suçlar ile basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, yalan yere tanıklık, yalan yere yemin, cürüm tasnii, ırza geçmek, sarkıntılık, kız, kadın veya erkek kaçırmak, fuhşiyata tahrik, gayri tâbiî mukarenet, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, resmî ihâlâ ve alım ve satımlara fesat karıştırma suçlarından birisinden mahkûm olmaması,

bb) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat, isyan suçları ile 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan mahkûm olmaması,

cc) Taksirli suçlar hariç olmak üzere, yukarıdaki bentlerde belirtilen suçların dışındaki suçlardan, askerî ve adlî mahkemeler, disiplin mahkemeleri veya disiplin amirlerince toplam olarak 21 gün ve daha fazla hapis veya oda hapsi cezası ile mahkûm veya cezalandırılmış olmaması,

Gerekir.

Açığa alınmayı gerektiren ya da yukarıdaki bentlerde sayılan suçlardan gözetim altına alınanlar, tutuklananlar veya kamu davası açılanlar, haklarındaki yargılama neticesine göre işleme tâbi tutulurlar."

Madde 5- 926 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin (b) bendinin (2) numaralı alt bendinin (cc) alt bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"cc) Askerlik hizmeti sırasında veya müteakiben muvazzaf subay nasbedilenler,"

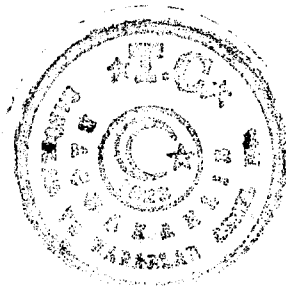
Madde 6- 926 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Üstün başarılı üsteğmen, yüzbaşı ve binbaşılardan terfi esasları: Üsteğmen, yüzbaşı ve binbaşılardan bu rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce bu rütbelere ait her yılki sicil notu, sicil tam notunun % 95 ve daha yukarısı ve sicil notu ortalaması da sicil tam notunun % 90 ve daha yukarısı olanlardan;

1. Bu rütbelerde en az iki ayrı birinci veya ikinci sicil üstünden sicil notu alanlar veya rütbe bekleme süresinin bitiminden bir yıl önce alacak olanlar,

2. Muharip sınıf üsteğmen ve yüzbaşılardan kurmay yüzbaşılardan, bu rütbelerinde bekledikleri sürenin üçte biri kadar veya daha fazla kıt'a görevi yapmış olanlar veya bu süreyi rütbe bekleme süresinin bitiminden bir yıl önce tamamlayacak olanlar,

belirlenir ve bu subaylar, sicil notu ortalaması en üstün olandan başlanarak rütbelerine göre kendi sınıfları içerisinde ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan subaylardan, sicil notu ortalaması en üstün olanlardan başlanmak suretiyle Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanı tarafından uygun görülenler, kendi sınıf mevcudunun; muharip sınıflar için % 8'i, yardımcı sınıflar için % 4'ü oranında bir üst rütbeğe yükseltilebilirler."

Madde 7- 926 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

“Kadrosuzluk, yetersizlik, disiplinsizlik, ahlakî durum veya belirli suçlardan hükümlülük nedeni ile aşağıda belirtilen esas ve şartlar dahilinde subaylar hakkında Silâhlı Kuvvetlerden ayırma işlemi yapılır.”

“d) Aşağıda belirtilen suçlardan hükümlü olma nedeniyle ayırma :

Ertelenmiş, para cezasına veya tedbire çevrilmiş, affa uğramış olsalar bile, Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 131 inci maddesinin birinci fıkrasının az vahim hali hariç basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, iftira, gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı nitelikteki suçlardan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçlarından hükümlü olan subaylar hakkında, hizmet sürelerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.”

Madde 8- 926 sayılı Kanunun 64 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 64- Silâhlı Kuvvetler hesabına fakülte veya yüksek okullardan mezun olup subay nasbedilenlerin subaylık nasıpları hangi tarihlerde olursa olsun kademe ilerlemesi veya üst rütbeye yükselmelerinde esas olacak nasıpları fakülte veya yüksek okullardan mezun oldukları takvim yılının 30 Ağustos tarihidir. Askerlik hizmeti sırasında veya müteakiben muvazzaf subay nasbedilenlerin subaylık nasıpları hangi tarihte olursa olsun, kademe ilerlemesi veya üst rütbeye yükselmelerinde esas olacak nasıpları 35 inci madde gereğince nasıplarının götürüldüğü takvim yılının 30 Ağustos tarihidir.”

Madde 9- 926 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilecek fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarını bitirdikten sonra muvazzaf astsubay olmak için başvuranlardan; astsubay sınıf okullarında en az bir öğretim yılı öğrenim ve eğitimi başarıyla bitirip astsubay nasbedilenlerin, hazırlık sınıfı veya sınıfta kalmaları hariç fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarındaki öğrenim süreleri rütbe bekleme sürelerinden düşülür. Bunların hangi rütbelerde ne kadar eksik bekletilecekleri yönetmelikte gösterilir.”

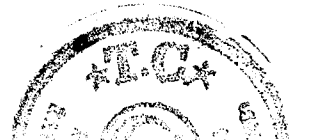
Madde 10- 926 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Üstün başarılı üstçavuş, kıdemli üstçavuş ve başçavuşların terfi esasları; üstçavuş, kıdemli üstçavuş ve başçavuşların bu rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce üstçavuşların kıdemli çavuşluk ve üstçavuşluk; kıdemli üstçavuşların üstçavuşluk ve kıdemli üstçavuşluk; başçavuşların ise başçavuşluk rütbesine ait her yılki sicil notu, sicil tam notunun % 95'i ve daha yukarısı ve sicil notu ortalaması da sicil tam notunun % 90 ve daha yukarısı olanlardan;

1. Bu rütbelerde, en az iki ayrı birinci veya ikinci sicil üstünden sicil notu alanlar veya rütbe bekleme süresinin bitiminden bir yıl önce alacak olanlar,

2. Muharip sınıf üstçavuşlardan kıdemli çavuş ve üstçavuş; kıdemli üstçavuşlardan, üstçavuş ve kıdemli üstçavuşluk rütbelerinde bekleme süresinin toplam üçte biri kadar veya daha fazla kıt'a görevi yapmış olanlar veya bu süreyi rütbe bekleme süresinin bitiminden bir yıl önce tamamlayacak olanlar,

belirlenir ve bu astsubaylar, sicil notu ortalaması en yüksek olandan başlanarak rütbelerine göre kendi sınıfları içerisinde ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan astsubaylardan sicil notu ortalaması en üstün olandan başlanmak suretiyle Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanı tarafından uygun görülenler kendi sınıf mevcudunun; muharip sınıflar için % 8'i, yardımcı sınıflar için % 4'ü oranında bir üst rütbeye yükseltilebilirler.”

Madde 11- 926 sayılı Kanunun 107 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bunların yedeklik çağları, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi hükümlerine tâbidir.”

Madde 12- 926 sayılı Kanunun 109 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“b) Subaylık için sınava müracaat tarihinde astsubaylığa nasıp tarihinden itibaren almış olduğu mevcut sicil notlarının ortalaması, sicil tam notunun % 90 ve daha yukarısı olmak,”

“Astsubaylıktan subay olmaya engel hâller aşağıda belirtilmiştir. Bu fıkroda belirtilenler; cezaları ertelenmiş, para cezasına çevrilmiş, genel veya özel af kanunları kapsamına girmiş, hükümlülüklerine ilişkin kayıtları adli sicilden çıkartılmış olsalar da subay olamazlar:

a) Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, yalan yere tanıklık, yalan yere yemin, cürüm tasnii, ırza geçmek, sarkıntılık, kız, kadın veya erkek kaçırmak, fuhşiyata tahrik, gayri tabii mukarenet, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, resmî ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma suçlarından birisinden mahkûm olmak,

b) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat suçları ile 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan birisinden mahkûm olmak,

c) Taksirli suçlar hariç olmak üzere, (a) ve (b) bentlerinde sayılan suçların dışındaki suçlardan askerî ve adli mahkemeler, disiplin mahkemeleri veya disiplin amirlerince toplam olarak 21 gün ve daha fazla hapis veya oda hapsi cezası ile mahkûm olmak veya cezalandırılmak.

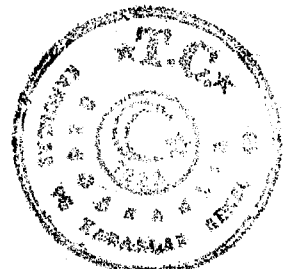
Açığa alınmayı gerektiren ya da yukarıdaki fıkranın (a) ve (b) bentlerinde sayılan suçlardan gözetim altına alınanlar veya tutuklananlar veya haklarında kamu davası açılanlar, bu durumlarının devamı süresince sınava alınmazlar. Bunlar hakkında soruşturma emri verilmemesi veya hazırlık soruşturması sonunda kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi veya yargılama neticesine göre beraat etmeleri hâlinde, diğer şartları da haiz olmak kaydıyla sınava kabul edilirler.”

Madde 13- 926 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bunlardan subay nasbedildikten sonra fakülte veya yüksek okul bitirenlerin intibakı personelin fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okulunu bitirdiğine dair resmî belgeyi ibraz edip müracaatını yaptığı tarihteki derece ve kademelerine, 2 yıl süreli yükseköğrenim için 1 kademe, 3 yıl süreli yüksek öğrenim için 2 kademe, 4 yıl süreli yükseköğrenim için 1 derece ilâve edilerek yapılır. 2 ve 3 yıl süreli yükseköğrenimi tamamlayarak intibakları yapılmış olanların daha sonra lisans öğrenimlerini tamamlamaları halinde intibak işlemleri bir defaya mahsus olmak üzere tekrar yapılır. Yükseköğrenimden dolayı bir defadan fazla yapılan intibak işlemleri toplamı 1 dereceden fazla olamaz. 5 yıl ve üzerindeki öğrenimlerin 4 yıldan fazlası için kademe verilmez.”

Madde 14- 926 sayılı Kanunun 117 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Hizmet ihtiyacının zorunlu kıldığı durumlarda, kadroda yazılı sınıf yerine personelin kurmaylık veya özel niteliğine ilişkin atama kodu esas alınabilir.”

Madde 15- 926 sayılı Kanunun 124 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 124- Silâhlı Kuvvetlere (Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) mensup muvazzaf subay ve astsubaylar, Silâhlı Kuvvetler içindeki hizmetlerden başka bir göreve verilemezler. Ancak, zorunlu durumlarda Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Bakanlar Kurulu kararı ile Silâhlı Kuvvetler kadrolarında gösterilmek ve aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî ve sosyal hak ve yardımlarını ve istihkaklarını mevcut hükümler çerçevesinde, kendi bağlı bulunduğu Bakanlık bütçesinden almak şartı ile Silâhlı Kuvvetler dışındaki Devlet hizmetleri ile Türk Hava Kurumu hizmetlerinde görevlendirilebilirler. Bu personelin görev süresi azamî iki yıl olup, görevlendirme süresi Bakanlar Kurulu kararında belirtilir. Genelkurmay Başkanlığının teklifi ile bu süre kısaltılabilir veya uzatılabilir. Görev süresi uzatılmayan personel, yeni bir karara gerek kalmaksızın görev süresinin sonunda Silâhlı Kuvvetlerdeki aslî görevine iade edilir.”

Madde 16- 926 sayılı Kanunun 137 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Astsubaylar hakkındaki gösterge tabloları EK-VIII sayılı cetvelde gösterilmiştir. Yükseköğrenim yapmış olan astsubayların intibakları; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Genel İdare Hizmetleri Sınıfında aynı yükseköğrenimi bitirenler için tespit edilen derece ve kademelerden hizmete başlamış kabul edilerek yapılır. Bu intibaklar personelin fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okulunu bitirdiğine dair resmî belgeyi ibraz edip müracaatını yaptığı tarihteki derece ve kademelerine, 2 yıl süreli yükseköğrenim için 1 kademe, 3 yıl süreli yükseköğrenim için 2 kademe, 4 yıl yükseköğrenim için 1 derece ilâve edilerek yapılır. 2 ve 3 yıl süreli yükseköğrenimini tamamlayarak intibakları yapılmış olanların, daha sonra lisans öğrenimini tamamlamaları halinde intibak işlemleri bir defaya mahsus olmak üzere tekrar yapılır. Yükseköğrenimden dolayı bir defadan fazla yapılan intibak işlemleri toplamı 1 dereceden fazla olamaz, 5 yıl ve üzerindeki öğrenimlerin 4 yıldan fazlası için kademe verilmez.”

Madde 17- 926 sayılı Kanunun ek 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

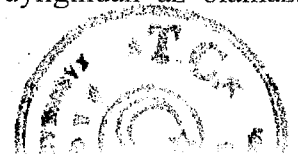
“Ek Madde 10- Yabancı bir memlekette veya uluslararası kuruluşlarda Genelkurmay Başkanlığının muvafakati ile görev alacak subay ve astsubaylara Millî Savunma Bakanlığının (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için İçişleri Bakanlığının) teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile 5 yıla kadar maaşsız izin verilebilir.

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ile Türkiye Cumhuriyetinin üye olduğu veya imzaladığı anlaşmalarla taraf bulunduğu diğer uluslararası teşkilâtlar nezdinde ateşkesi denetlemek üzere gözlemci sıfatıyla görev alan veya barış gücünde görevlendirilen subay ve astsubaylara ise aynı usul ve süre ile maaşlı izin verilebilir. Bu personele, görevlendirilen teşkilât tarafından yapılacak ödemelerin dışında, ayrıca, aynı kararname ile tespit edilecek tutarda aylık ek ücret de verilebilir.

Bu şekilde yabancı memleket veya uluslararası kuruluşlarda görevde geçen süreler hizmetten sayılır ve emeklilik hakları ile 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununca sağlanan hakları, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 inci maddesi ve 205 sayılı Kanun hükümlerine uyulmak kaydı ile saklı tutulur.”

Madde 18- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

“Ek Geçici Madde 79- 109 ve 110 uncu maddelere göre astsubaylıktan subaylığa nasbedilip, 2 Eylül 1993 tarihinden önce emekli olan subaylardan Ek-VII sayılı Cetvele göre maaş almakta olanlar, bu Cetvelde bulundukları derece ve kademelerine göre, 499 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden düzenlenen Ek-VII sayılı Cetvelin aylık gösterge tablosundaki aynı derece ve göstergeye aktarılır. Derecesi emsali astsubayların derecesinden düşük olanlar, emsalinin derecesine yükseltilerek daha önce kazanmış oldukları göstergeye intibak ettirilirler. Bu şekilde astsubaylıktan subaylığa geçirilenlerin emekli aylıkları, emsali astsubay emekli aylığından az olamaz. Bunlara geçmişe yönelik aylık ve ikramiye farkı ödenmez.”

Madde 19- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (j) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Fakülte ve yüksek okullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya askerlik hizmetini takiben muvazzaf subay nasbedilenler ve astsubay sınıf okulu öğrencileri;”

Madde 20- 5434 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Harp okulları, fakülte ve yüksek okullar ile astsubay sınıf okullarında her ne sebeple olursa olsun sınıf geçemeyen Silâhlı Kuvvetler mensubu askerî öğrencilerin fazla öğrenim yılları fiilî hizmet müddetlerinden derhal indirilir. Fakülte ve yüksek okulları kendi hesabına bitirdikten sonra veya askerlik hizmetini takiben muvazzaf subay nasbedilenlerin, normal süreyi aşan öğrenim süreleri fiilî hizmet müddetinden sayılmaz.”

Madde 21- 5434 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şu kadar ki, bunlar yazı ile istedikleri takdirde haklarında bu Kanun hükümleri uygulanmaksızın malûllüklerinin mâni olmadığı başka vazife ve sınıflara nakil suretiyle tayinleri yapılmak üzere istifa etmiş sayılırlar. Bunların, istifa etmiş sayıldıktan sonra dahi, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını istemek hakları mahfuzdur. Ancak, kurumlarında başka vazife ve sınıflara nakli mümkün olanlardan özel kanunlarına göre yükümlülük süresine tâbi olanlar, bu yükümlülüklerini tamamlamadıkça veya malûliyetlerinin yeni vazifelerine de mâni olduğuna dair 50 nci madde uyarınca yeniden rapor almadıkça bu haklarını kullanamazlar.”

